

Sanat ristissä

Illat pimenevät ja päivät lyhenevät, mutta ei hätää! Vuorokauden valoisa aika lyhenee enää noin 60 päivää ja sitten alkaa taas toiveikas taivallus kohti valoisampia aikoja ja kevättä.

Ristikkotermiit voivat olla välillä risti-riittäisiä. Tavuristikossa joka ruutuun tulee yksi tavu. Tuleeko sitten sanaristikossa joka ruutuun yksi sana? Ei, vaan joka ruudussa on yksi kirjain. Miksi siis ei puhuta kirjainristikoista?

Täytyy muistaa, että sanaristikko on kaiken ristikonratkonnan yläkäsite. Sanaristikko tarkoittaa kaikkia mahdollisia tehtäviä, joissa ratkaisusanat menevät ristikkäin.

Yleisin ratkomamme ristikko tottelee nimeä kuvaristikko. Siinä vihjeet löytyvät ristikon kehyksen sisäpuolelta. Nimi kuvaristikko johtuu siitä, että osa vihjeistä on kuvallisia. Joku kuvavihjeistä on jopa muita suurempi ja saanut nimekseen pääkuva.

Pääkuvassa ei aina nimestään huo-

limatta ole päättä eikä edes häntää. Pääkuva on niin ratkaiseva vihje, että siitä lähtee yleensä kokonainen ratkaisulause tai useampia. Ratkaisulauseeseen voi laatija hyvällä omallatunnolla laittaa alle nelikirjaimisia sanoja. Tämä on ihan sallittu juttu ristikkosäännöissä.

Tavuristikko on kuvaristikon muoto, jossa ratkaisusanat muodostuvat tavuista ja tavuja on yksi per vastausruutu. Tavuristikon omituisesti käytäytyvä serkku on ositteluristikko. Jälkimmäisten ratkominen on hauskaa niin kauan kuin hermoja riittää.

Perusristikko tunnetaan myös nimellä höyryristikko ja siinä vihjeet ovat omana listanaan ruudukon ulkopuolella. Perusristikon erikoismuoto on piilosana, jossa vihjeet ovat yleensä lauseita. Piilosanavihjelauseet sisältävät sekä suoran vihjeen että kätkeytyvän vihjeen. Piilotetut vihjeet ovat piilosanaratkonnan parhaiten aivoja työllistävä osa.

Mutta termeistä ja teorioista viis. Pääasia että ratkojilla riittää ratkotavaa ja aivoilla aprikoitavaa. Pitäkää mieli kirkkaana ja jalat kuivina!

Pasi Paavilainen
pasi.paavilainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi